(BW)

M Ø T E

i den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite
mandag den 11. desember 1978 kl. 15.3o.

Til møtet var innkalt finanskomiteens medlemmer.

Møtet ble ledet av formannen, Reiulf Steen.

Til stede var:
Fra den utvidede utenriks- og konstitusjonskomite: Johan J. Jakobsen, Lars Korvald, Odd Lien, Reiulf Steen, Svenn Stray, Paul Thyness, Kåre Willoch, Jakob Aano, Per Hysing-Dahl, Kjell Magne Bondevik, Rolf Fjeldvær, Arvid Johanson, Lars Roar Langslet, Ingvar Bakken (for Trygve Bratteli), Geirmund Ihle (for Per Karstensen), Asbjørn Sjøthun (for Margit Tøsdal), Liv Stubberud (for Guttorm Hansen), Torstein Tynning (for Karin Hafstad).

Fra finanskomiteen: Gunnar Berge, Jens P. Flå, Einar Førde, Thor-Eirik Gulbrandsen, Harry Hansen, Sverre Helland, Anne-Olaug Ingeborgrud, Kristin Lønningdal, Rolf Nilssen, Rolf Presthus, Arne Skauge, Jan P. Syse, Stein Ørnhøi.

Av Regjeringens medlemmer var til stede: Statsminister Odvar Nordli, utenriksminister Knut Frydenlund og statsråd Per Kleppe, Finansdepartementet.

Følgende embetsmann ble gitt adgang til møtet:

Fra Finansdepartementet: departementsråd E. Eriksen, foruten som ledsagere til finansministeren: direktørene H. Skånland og Arne Lie (Norges Bank).

Dessuten var til stede komiteens faste sekretær, Knut Mørkved, samt finanskomiteens sekretær Haakon Bingen.

D a g s o r d e n :

Regjeringen orienterer om valutasamarbeidet.

FORMANNEN: Det er Regjeringen som har anmodet om dette møtet for å orientere om sitt syn på Norges forhold til det europeiske valutasamarbeid som det ble gjort vedtak om på EFs rådsmøte tirsdag.

Jeg gir ordet til statsministeren.

(BW) STATSMINISTER ODVAR NORDLI: Regjeringen vil gjerne få lov til overfor denne komite å presentere en kort oppsummering og også tilrå overfor komiteen en konklusjon som følgende:

Regjeringen vedtok 30. november 1978 å avvente beslutningene i EFs møte 4.-5. desember før Norges forhold til det nye valutasamarbeidet i Europa - EMS - ble fastlagt.

Beslutningene i EF-møtet innebærer bl. a. at den nåværende valutaslangen opphører 1. januar 1979.

Regjeringen har hele tiden fulgt arbeidet for et utvidet valutasamarbeid i Europa med positiv interesse. For et lite land med en sterkt utadvendt økonomi er det av vesentlig betydning at en finner fram til ordninger som kan bidra til mer stabile valutaforhold. Beslutningene i EF-møtet kan innebære skritt på veien mot et samarbeid for mer stabile valutaforhold. Men det ble ikke skapt den avklaring, verken om ordningens omfang eller virkning, som er nødvendig for en endelig vurdering.

De råd Regjeringen har fått i denne saken fra ulike hold, er sterkt motstridende. I Norges Banks direksjon går tre medlemmer mot norsk tilknytning, og to medlemmer går inn for en slik tilknytning.

Etter Regjeringens vurdering vil den aktuelle virkning på norsk økonomi bli liten om Norge utsetter avgjørelsen om tilknytning til EMS nå. Ut fra en samlet vurdering er Regjeringen kommet til at det på det nåværende tidspunkt ikke vil være riktig å ta en beslutning om norsk assosiering til EMS.

Inntil videre vil den norske krone bli knyttet til et gjennomsnitt av de valutaer som er av særlig betydning for eksport og import av varer og tjenester. Av hensyn til gjennomføringen av pris- og inntektsstoppen er det viktig at den norske krone holdes på det nåværende leie. Regjeringen har bedt Norges Bank legge dette til grunn i den ordning som vil ta til å gjelde fra og med i morgen.

Regjeringen vil fortsatt følge utviklingen i det europeiske valutasamarbeidet med oppmerksomhet og positiv interesse.

Dette er den oppsummering og den konklusjon som Regjeringen gjerne ønsker å legge fram for denne komite.

FORMANNEN: Ordet er fritt.

(BW) JOHAN J. JAKOBSEN: Jeg forstod det slik at det nye systemet med et gjennomsnitt av de valutaer som statsministeren nevnte, tar til å gjelde fra og med i morgen. Det innebærer for så vidt at det er tatt et konkret standpunkt i saken.

Prinsipielt har jeg vært av den oppfatning - og jeg har også forstått statsministeren slik - at Regjeringen skulle ta sitt endelige standpunkt, jeg tenker da også rent formelt, etter at Stortinget har fått adgang til å drøfte saken.

Jeg regner da med at det foreligger spesielle grunner som gjør at en har valgt å iverksette det nye systemet allerede fra i morgen. Hvilke grunner som taler for det, sa ikke statsministeren noe om, men kanskje han kan komme litt inn på det? Under alle omstendigheter vil jeg si at når Regjeringen har sett det som nødvendig å innta et slikt standpunkt, er jeg tilfreds med det standpunkt som Regjeringen har inntatt, men kanskje vi kunne få høre litt nærmere om hvilke momenter som talte for at en ville sette det nye systemet i verk så raskt som det her tydeligvis skjer.

(SA) STATSMINISTER ODVAR NORDLI: Kan jeg få lov til å svare med en gang?

FORMANNEN: Jeg antar at det er mest rasjonelt, og det er mest i samsvar med vanlig praksis at Regjeringens representanter svarer på spörsmålene etter hvert som de faller.

STATSMINISTER ODVAR NORDLI: Jeg har tidligere overfor denne komite for det förste stilt Regjeningen åpen for en orientering om disse spörsmålene i Stortinget og en debatt i Stortinget.

Jeg har for det annet presisert - og det har også blitt presisert fra komiteen selv - at dersom en situasjon skule tilsi det, vil det være nödvendig for Regjeringen å måtte handle ut fra det som er Regjeringens ansvar i en slik situasjon og etter en ordinær konsultasjon med denne komite.

Regjeringen har fått det råd at man bör sette dette nye systemet i verk raskest mulig for gjennom det å forhindre eventuelle urovirkninger på dette felt. Det er dette råd Regjeringen har fulgt, og det er derfor vi velger denne form og foreslår for komiteen at dette blir fulgt.

LARS KORVALD: Jeg sa under mötet i Stortinget den 29. november, da spörsmålet om debatt i Stortinget ble tatt opp, at hvordan vi skulle forholde oss til valutaspörsmålene, var avhengig av hvilke land som ble med i det nye slangesamarbeidet. Jeg föyde også til at hvis de viktigste land i forhold til vår samhandel ble stående utenfor, måtte vi vurdere om vi skulle stå utenfor. Det er bred tilslutning til et slikt syn så langt vi har dröftet det spörsmålet i vår gruppe.

For övrig forutsetter jeg da - og statsministeren har ikke sagt noe i motsatt retning - at redegjörelsen går sin gang, og at debatten följer i Stortinget.

(SA) KJELL MAGNE BONDEVIK: Et kort spörsmål: Når akter Regjeringen å offentliggjöre sitt standpunkt?

STATSMINISTER ODVAR NORDLI: Vi finner det mest formålstjenlig at det blir gjort umiddelbart.

Hvis dette mötet kunne holdt på til over kl. 16, hadde det kanskje vært en fordel, men vi er innstilt på å offentliggjöre vårt standpunkt umiddelbart etter dette mötet. Vi hadde forutsatt at det skulle vare til over kl. 16.

FORMANNEN: Det ser ikke ut som - jo, Stray viser vilje til å imötekomme statsministerens önske.

SVENN STRAY: Forstod jeg det riktig når jeg oppfattet statsministeren slik at dette var et foreløpig standpunkt fra norsk side?

Ja, jeg er selvfölgelig klar over at disse tingene i og for seg er foreløpige, men at man altså er innstilt på å vurdere dette om igjen hvis det for eksempel skjer noen forandring i det som det nå legges opp til fra EF, f.eks. at England kommer med.

STATSMINISTER ODVAR NORDLI: Uten at jeg vil trekke inn de eksempler som i denne sammenheng kan bli aktuelle, kan jeg si at det er en riktig oppfatning av Regjeringens beslutning at det er en avventende holdning til den utvikling som forhåpentligvis etter hvert vil bli avklaret på dette punkt i Europa.

FORMANNEN: Ordet er fritt. -

Flere har ikke bedt om ordet, og vi tar da orienteringen og de meningsytringer som er kommet, til etterretning.

Mötet hevet kl. 15.50.